

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

12 januari 2006

ONTWERP VAN DECREET

houdende de oprichting van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	9
Advies van de Raad van State	15
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	21
Ontwerp van decreet	35

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE SITUERING

1. De reorganisatie van het Vlaams overheidsapparaat

In haar regeerakkoord had de vorige Vlaamse Regering de fundamentele beleidsoptie opgenomen om werk te maken van een grondige bestuurlijke vernieuwing. Ter uitvoering van deze optie werden in de zogenaamde verklaring van Leuven van 19 februari 2000 een aantal belangrijke afspraken en principes voor de reorganisatie van het Vlaamse overheidsapparaat vastgelegd. Zo besliste de regering op 19 januari 2001 om in het kader van beter bestuur naast de herstructurering van de Vlaamse administratie en de Vlaamse openbare instellingen, ook een herstructurering van het bestaande adviesstelsel door te voeren.

In een kaderregeling voor de uitbouw van een transparant, eenvoudig en doelmatig adviesstelsel inzake beleidsaangelegenheden werden een aantal essentiële beginselen inzake strategische beleidsadvisering verankerd in het decreet tot regeling van strategische adviesraden, dat op 18 juli 2003 werd bekrachtigd en afgekondigd. Het decreet bevat een aantal generieke regels met betrekking tot de oprichting, de taakomschrijving, de organisatie en de werkwijze van strategische adviesraden, alsook met betrekking tot de programmering van de werkzaamheden en de verslaggeving.

De bepalingen uit de kaderregeling zijn van toepassing op het voorliggende ontwerp. Het is dan ook noodzakelijk om dit ontwerp samen te lezen met de kaderregeling. Hierna wordt beknopt ingegaan op enkele generieke basisprincipes van het adviesstelsel inzake beleidsaangelegenheden.

2. Principes inzake de herstructurering van het adviesstelsel

2.1. Algemene uitgangspunten

Volgende brede principiële uitgangspunten werden vooropgesteld met het oog op de herstructurering van het adviesstelsel:

- adviesverlening en overleg blijven te allen tijde ondergeschikt aan het primaat van de politiek. De beleidsbepaling behoort tot de taak van de beleidsverantwoordelijken;
- zowel de rol en de waarde van het maatschappelijk middenveld, als de inbreng van onafhankelijke deskundigen worden expliciet erkend. De betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld bij de totstandkoming van het beleid is uitermate belangrijk. Voeling houden met en toetsen van beleidsintenties aan deze actoren vergroot de kans op het verwerven van een maatschappelijk draagvlak voor het beleid. Anderzijds kunnen ook onafhankelijke deskundigen die gespecialiseerd zijn in een bepaalde beleidsmaterie en een geïntegreerde visie hebben over de grenzen van beleidsvelden of beleidsdomeinen heen, vanuit hun expertise een toegevoegde waarde leveren aan de beleidsuitvoering;
- adviesverlening en overleg zijn vanuit functioneel oogpunt twee verschillende zaken. Adviesverlening is de formulering van een onderbouwde raadgeving of van een beredeneerd standpunt over een beleidsaangelegenheid, op basis van een onderlinge beraadslaging. De essentie van overleg is de wederzijdse aftasting en informatie-uitwisseling, reflecties erop en gedachtewisseling over een bepaalde beleidsproblematiek of een concrete beleidsmaatregel, tussen de beleidsverantwoordelijken en de relevante betrokken maatschappelijke actoren. Bij overleg toetsen de deelnemende actoren een aangelegenheid aan de doelstellingen en de belangen van hun groepering. Dit alles betekent dat advies en overleg vanuit hun specifieke doelstellingen verschillende structuren vragen. Er wordt niet geopteerd voor mengvormen tussen advies en overleg binnen één orgaan;
- het adviesstelsel moet de slagkracht van de Vlaamse overheid ten goede komen. Het moet dan ook oordeelkundig georganiseerd worden. Uiteindelijk behoort het tot de verantwoordelijkheid van de beleidsverantwoordelijken om de juiste balans te vinden tussen enerzijds maatschappelijke draagvlakverwerving en anderzijds doortastend overheidsoptreden.

2.2. De krachtlijnen van de herstructurering

Door het grote aantal adviesraden en door het gebrek aan coherentie in de regelgeving is de adviesverle-

ning thans versnipperd en bestaan er vele, soms zeer omvangrijke adviesraden in onderling soms sterk verschillende opdrachten en samenstellingen. De Vlaamse Regering opteerde er daarom voor dat het adviesstelsel geordend zal worden op basis van het onderscheid tussen enerzijds strategische adviesraden en anderzijds technische commissies.

Technische commissies ondersteunen de individuele minister in de uitvoering van een specifieke doelstelling. Zo ondersteunen zij hem/haar bij de technische uitwerking of operationalisering van een algemene doelstelling, bij de opdracht tot beoordeling van (individuele) dossiers (bijvoorbeeld inzake erkenning of subsidiëring), bij de afhandeling van een beroepsprocedure of bemiddelingsprocedure enzovoort. In sommige gevallen kan de rol van de technische commissies verder gaan dan ondersteuning en kunnen zij (technische) beslissingen nemen in welomschreven materies.

De strategische adviesraden van hun kant hebben als taak om beleidsverantwoordelijken te adviseren over strategische beleidsvraagstukken, over de hoofdlijnen van het beleid. Zij bieden ondersteuning bij de totstandkoming van het beleid, niet bij de beleidsuitvoering.

Als streefdoel werd uitgegaan van één strategische adviesraad per homogeen beleidsdomein, omdat dit toegevoegde waarde kan genereren. Deze ene adviesraad kan dan immers de belangen van deelsectoren binnen een beleidsdomein overstijgen, een gestelde problematiek op het macroniveau bekijken en vanuit zijn integrerend vermogen de verschillende invalshoeken bundelen tot één alomvattend beleidsadvies. Advisering vereist immers een brede benadering, weliswaar vanuit verschillende invalshoeken, maar met voldoende raakvlakken tussen de verschillende deelaspecten van het beleidsterrein.

2.3. Logistieke en personele ondersteuning

Er wordt voorzien in een logistieke en personele ondersteuning van de strategische adviesraden, opdat zij hun werkzaamheden op een efficiënte en effectieve wijze kunnen vervullen.

De strategische adviesraden worden opgevat als rechtspersonen. Dit houdt immers een aantal voordelen in: met name juridische onafhankelijkheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, operationele autonomie, responsabilisering. De Vlaamse Regering is van oordeel dat de nadelen van rechtspersoonlijkheid (met name rechtsaansprakelijkheid) niet opwegen tegen de genoemde voordelen ervan.

2.4. Brede opdracht

Advisering mag niet in enge zin worden begrepen als louter reactieve adviesverlening naar aanleiding van min of meer uitgewerkte en concrete beleidsvoorstellen. De opdracht van strategische adviesraden moet ruimer zijn. Beleidsgerichte advisering moet ook kunnen plaatsvinden in een fase waarin een minister nog geen volledige duidelijkheid heeft over een problematiek en het beleid nog in de ontwikkelingsfase verkeert. Vanuit een proactieve en anticiperende houding moeten strategische adviesraden zelfs adviezen kunnen uitbrengen over maatschappelijke thema's waarmee de beleidsverantwoordelijken nog niet bezig zijn. Een strategische adviesraad moet ook kunnen functioneren als een klankbord, waaraan de beleidsverantwoordelijke nog onuitgewerkte ideeën voorlegt.

De brede taakstelling van de strategische adviesraden komt ook tot uiting in de mogelijkheid die in het decreet opgenomen wordt voor het Vlaams Parlement om in het kader van zijn decreetgevende opdracht een beroep te doen op de adviezen van strategische adviesraden.

II. ALGEMENE TOELICHTING

Het thans aan u voorgelegde ontwerp van decreet kadert in de hiervoor besproken hervorming en heeft reeds een voorgeschiedenis. Er werd een ontwerp van decreet houdende de oprichting van de strategische adviesraad RWO, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 23 april 2004. Het ontwerp werd ingediend bij het Vlaams Parlement op 6 mei 2004 (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-04, nr. 2293/1) maar niet meer behandeld omwille van de legislatuurwisseling. In het ontwerp werd sterk de nadruk gelegd op een geïntegreerde benadering van het beleid inzake de ruimtelijke ordening, het woonbeleid en het onroerend erfgoed. Die geïntegreerde benadering werd ondersteund door de oprichting van een strategische adviesraad voor het beleidsdomein ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed.

De Vlaamse Regering besliste in het regeerakkoord van juli 2004 om het ingezette hervormingstraject in uitvoering van en met respect voor de principes van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 te realiseren.

Aangezien de Vlaamse Regering bij de verdeling van de bevoegdheden onder haar leden de indeling van de bevoegdheden in dertien beleidsdomeinen zoals beslist door de vorige Vlaamse Regering, niet volledig gevolgd heeft, werd een beperkte herschikking van de dertien beleidsdomeinen doorgevoerd. Door de goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie werd de organisatiestructuur van het beleidsdomein RWO grondig aangepast. Deze aanpassing aan het organisatiebesluit heeft tot gevolg dat de inmiddels uitgewerkte en goedgekeurde oprichtingsbesluiten met betrekking tot voormeld beleidsdomein en de ingediende ontwerpdecreten (domeindecreet en strategische adviesraad) in het licht van deze wijziging herbekeken dienden te worden.

Het belangrijkste onderscheid tussen het destijds ingediende ontwerp van decreet houdende de oprichting van de strategische adviesraad RWO en het nu voorliggende ontwerp van decreet houdende de oprichting van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed (kortweg SARO) ligt in de nadruk op de thematische benadering in tegenstelling tot de geïntegreerde benadering. Om de toepassing van de BBB-uitgangspunten ‘herstel van het primaat van de politiek’ en ‘de één op één relatie minister – administratie’ in de organisatie van het beleidsdomein mogelijk te maken is het nodig een thematische benadering te hanteren. Bij de vorming van de regering werden de bevoegdheden van het beleidsdomein verdeeld over twee ministers. De thematische benadering houdt bovendien rekening met de verschillende aard van de onderscheiden beleidsvelden binnen het domein. Onroerend erfgoed is gericht op bestaande fysische objecten, ruimtelijke ordening is in essentie gericht op de integratie van ruimtebehoeften van sectoren binnen én buiten het eigen beleidsdomein, wonen tenslotte is gericht op de noden van mensen. Vandaar dat er een duidelijk structureel onderscheid wordt gemaakt tussen het beleidsveld wonen en de beleidsvelden ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed. Dit onderscheid is terug te vinden in het organogram van het beleidsdomein. Er wordt geopteerd voor de oprichting van twee strategische adviesraden (strategische adviesraad ‘RO en OE’ – kortweg SARO) en strategische adviesraad ‘wonen’ of Vlaamse Woonraad. In het vervolg van deze toelichting beperken we ons tot de oprichting van de SARO (de Vlaamse Woonraad zal via afzonderlijk decreet geïntegreerd worden in de Vlaamse Wooncode).

Op heden bestaan binnen de beleidsvelden ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed een aantal adviesorganen die, naast strategische advisering, ook technische dossiers beoordelen en die niet – zoals vereist door het kaderdecreet strategische adviesraden – over een eigen rechtspersoonlijkheid beschikken. Het betreft respectievelijk VLACORO (artikel 7 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening), de Hoge Raad voor het Herstelbeleid (artikel 9bis van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening – tot nu toe niet operationeel), de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (artikel 3 van het decreet van 3 maart 1976 houdende bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten) en de Vlaamse Archeologische Raad (artikel 11 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium). De SARO zal zich, zoals bedoeld in het decreet op de strategische adviesraden, toeleggen op de strategische beleidsadviesverlening voor de bevoegde minister(s), de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement. In een ‘ontwerp van decreet houdende decretale aanpassingen inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed als gevolg van het bestuurlijk beleid’, dat afzonderlijk bij het Vlaams Parlement wordt ingediend, wordt verder voorgesteld om de VLACORO om te vormen tot een technische commissie voor de regering en de strategische adviesraad zoals ook de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen een technische commissie wordt voor de regering en de strategische adviesraad. De Hoge Raad voor het Herstelbeleid behoudt haar functie, de Vlaamse Archeologische Raad wordt omgevormd tot een ‘afdeling’ van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, zoals er ook een afdeling ‘Heraldiek’ en een afdeling ‘Varend Erfgoed’ zullen worden opgericht die deel uitmaken van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen. De SARO volgt hiermee het voorbeeld van andere strategische adviesraden waar eveneens een aantal deelraden of werkcommissies worden voorzien (zie bijvoorbeeld de VLOR, de MORA, de MiNa-Raad en de SERV). De strategische adviesraad ruimtelijke ordening – onroerend erfgoed is, zoals voorzien in het kaderdecreet en gevolgd in de tot nu toe opgerichte strategische adviesraden, samengesteld uit onafhankelijke deskundigen, vertegenwoordigers van steden, gemeenten en de provincies en vertegenwoordigers van het ‘middenveld’, meer bepaald belangenorganisaties van ruimtebehoevende sectoren en organisaties gericht op duurzaam ruimtegebruik of op sensibilisering rond onroerend erfgoed.

Zoals gevraagd door de SERV, wordt er over gewaakt dat het maatschappelijke middenveld wordt betrokken bij de eindadvisering van de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen door voor die dossiers in het voormelde domeindecreet een aangepaste samenstelling van VLACORO in te schrijven. Ten slotte blijft de Vlaamse Regering uiteraard te allen tijde over de mogelijkheid beschikken om, waar nodig en rekening houdend met de bijzondere aard van het beleidsveld ruimtelijke ordening, bijkomend advies te vragen aan strategische adviesraden van andere beleidsdomeinen.

III. COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Aangezien sommige elementen van de aan de SARO toevertrouwde opdrachten inzake erfgoed gemeenschapsmaterie betreffen (varend erfgoed, heraldiek en roerend archeologisch erfgoed) moet zowel naar gewest- als gemeenschapsmaterie worden verwezen.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen commentaar.

HOOFDSTUK II

Taakomschrijving

Artikel 3

In artikel 3 wordt de opdracht van de SARO omschreven. In paragraaf 1 van dit artikel wordt een opsomming gegeven van de taken waarmee de SARO is belast. De SARO is een adviesorgaan waarvan de adviezen, onverminderd het gezag die de adviezen ontlenen door het maatschappelijk draagvlak dat ze moeten evoceren en de deskundigheid waarmee zij worden verstrekt, juridisch niet bindend zijn (zoals toegelicht in de memorie van toelichting

– artikel 2 – bij het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden). Dit belet niet dat, in bepaalde gevallen, zoals onder meer geldt voor (voor)ontwerpen van decreten en van besluiten van strategisch belang, het advies van de SARO verplicht moet worden ingewonnen. Die gevallen zijn opgesomd in paragraaf 2. Het verplicht in te winnen advies is, conform de regels van het bestuursrecht, een substantiële op straffe van nietigheid voorgescreven vormvereiste.

Ten slotte is in paragraaf 3 voorzien dat de Vlaamse Regering de SARO kan machtigen om Vlaanderen te vertegenwoordigen in federale of internationale adviesorganen. Ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed zijn beide materies die meer en meer de invloed ondergaan van Europese regelgeving en internationale verdragen (UNESCO). Vandaar dat deze mogelijkheid wordt ingebouwd.

Hoewel niet uitdrukkelijk decretaal geregeld kunnen de bijeenkomsten van de SARO zodanig gepland worden dat aangelegenheden die te maken hebben met de zorg van het onroerend erfgoed afzonderlijk kunnen worden behandeld ten aanzien van aangelegenheden inzake ruimtelijke ordening.

HOOFDSTUK III

Samenstelling en organisatie

Artikel 4

Dit artikel regelt de samenstelling van de strategische adviesraad SARO.

Paragraaf 1 bepaalt dat de SARO een gemengde adviesraad is, samengesteld uit vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld actief in het domein van de ruimtelijke ordening of het onroerend erfgoed, onafhankelijke deskundigen en vertegenwoordigers van de andere bestuursniveaus (provincies, gemeenten).

Paragraaf 2 bepaalt de verdeling van het aantal mandaten tussen de verschillende geledingen van de strategische adviesraad en de wijze waarop de leden worden aangesteld. Hierbij worden de bepalingen / aanbevelingen van het decreet tot regeling van de strategische adviesraden gevolgd (onder meer om te komen tot een genderevenwichtige samenstelling van

de adviesraad). De SARO telt twintig leden, twaalf leden vertegenwoordigen het maatschappelijke middenveld, vijf leden zijn onafhankelijke deskundigen, een lid vertegenwoordigt de Vlaamse provincies en twee leden de Vlaamse steden en gemeenten. De detaillering van de vertegenwoordiging van het middenveld zal gebeuren met een besluit van de Vlaamse Regering. Conform het decreet tot regeling van de strategische adviesraden worden de leden van de strategische adviesraad benoemd voor een termijn van vier jaar.

Artikel 5

Artikel 5 regelt in het bijzonder de aanduiding van de voorzitter, die conform is met het kaderdecreet.

Artikel 6

Artikel 6 verwijst expliciet naar de ‘Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening’ en de ‘Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen’, die beide, in het kader van het bestuurlijk beleid, worden omgevormd tot technische commissies voor de Vlaamse Regering en voor de strategische adviesraad.

Het staat de strategische adviesraad verder vrij ambtenaren uit te nodigen om technische toelichting te verschaffen bij bepaalde agendapunten.

HOOFDSTUK IV

Slotbepaling

Artikel 7

Dit artikel behoeft geen verdere uitleg.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Financiën en Begroting en
Ruimtelijke Ordening,*

Dirk VAN MECHELEN

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende de oprichting van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Er wordt een strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed, afgekort ‘SARO’, opgericht als vermeld in artikel 3 van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden.

De SARO heeft rechtspersoonlijkheid. De bepalingen van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden zijn van toepassing op de SARO.

HOOFDSTUK II

Taakomschrijving

Artikel 3

§1. De SARO heeft de volgende opdrachten:

- 1° uit eigen beweging of op verzoek advies uitbrengen over de hoofdlijnen van het beleid inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed;
- 2° bijdragen tot het vormen van een beleidsvisie over de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed;
- 3° de maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed volgen en interpreteren;

- 4° advies uitbrengen over voorontwerpen van decreet met betrekking tot ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed;
- 5° uit eigen beweging of op verzoek advies uitbrengen over ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed, met uitzondering van de ontwerpen van besluit inzake de individuele beschermingsdossiers met betrekking tot onroerend erfgoed;
- 6° reflecties leveren over de bij het Vlaams Parlement ingediende beleidsnota's inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed;
- 7° uit eigen beweging of op verzoek advies uitbrengen over ontwerpen van samenwerkingsakkoord van strategisch belang met betrekking tot de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed die de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest wil sluiten met de staat, met andere gemeenschappen of gewesten of in internationaal verband.

§2. De Vlaamse Regering is verplicht om advies te vragen van de SARO over:

- 1° de voorontwerpen van decreet, vermeld in §1, 4°;
- 2° de ontwerpen van reglementair of organiek besluit van de Vlaamse Regering, die de Vlaamse Regering beschouwt als basisuitvoeringsbesluiten inzake ruimtelijke ordening of onroerend erfgoed en die daarom van strategisch belang zijn;
- 3° de ontwerpen van samenwerkingsakkoord, vermeld in §1, 7°, die de Vlaamse Regering van strategisch belang acht.

§3. De Vlaamse Regering kan de SARO machtigen Vlaanderen te vertegenwoordigen in federale of internationale adviesorganen.

HOOFDSTUK III

Samenstelling en organisatie

Artikel 4

§1. De SARO wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld die actief zijn in het beleidsveld ruimtelijke ordening of het beleidsveld onroerend erfgoed, uit onafhankelijke deskundigen en uit vertegenwoordigers van provincies, steden en gemeenten.

Namens het maatschappelijk middenveld kunnen in de SARO vertegenwoordigers worden benoemd van:

- 1° organisaties die maatschappelijke belangen behartigen in de sectoren met ruimtebehoeften economie, toerisme en recreatie, cultuur, jeugd en sport, landbouw, leefmilieu en natuur, huisvesting en mobiliteit;
- 2° representatieve organisaties, opgericht op particulier initiatief en zonder winstoogmerk, met zetel in het Vlaamse Gewest of in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, met als belangrijkste doelstelling hetzij het duurzame ruimtegebruik, de kwaliteit van de stedenbouw, de ruimtelijke ordening en de ruimtelijke planning; hetzij de promotie, het behoud, het onderhoud en de verspreiding van kennis over monumenten, landschappen, archeologisch en varend erfgoed.

Alle organisaties die vertegenwoordigd zijn in de SARO moeten hoofdzakelijk het grondgebied van het Vlaamse Gewest als actieterrein hebben. De Vlaamse Regering kan aanvullende voorwaarden voor de voordracht stellen en kan de lijst van sectoren, vermeld in het tweede lid, 1°, uitbreiden.

Als onafhankelijke deskundigen kunnen in de SARO worden benoemd: academici, deskundigen op het vlak van ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed die werken voor een onafhankelijk adviesbureau of als zelfstandige of andere personen die op grond van hun ervaring, engagement of deskundigheid gezag verworven hebben wat betreft de ruimtelijke ordening of de zorg voor het onroerend erfgoed.

§2. De SARO bestaat uit twintig leden, door de Vlaamse Regering benoemd voor een termijn van vier jaar. Hiervan zijn er twaalf vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, vijf onafhankelijke deskundigen, een vertegenwoordiger voor de provincies en twee vertegenwoordigers voor de steden en gemeenten.

Een besluit van de Vlaamse Regering regelt de samenstelling van de SARO wat de vertegenwoordiging van het maatschappelijk middenveld betreft en stelt vast of er plaatsvervangende leden moeten worden benoemd voor de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, de provincies en de steden en gemeenten.

De vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld worden op dubbeltallen voorgedragen door de organisaties, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering dat de samenstelling van de SARO regelt. De vertegenwoordigers van de provincies en van de steden en gemeenten worden respectievelijk voorgedragen door de Vereniging van Vlaamse Provincies en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, eveneens op dubbeltallen.

De onafhankelijke deskundigen worden aangeduid na een openbare oproep tot kandidaatstelling.

Artikel 5

De voorzitter van de SARO is een van de onafhankelijke deskundigen. Hij wordt benoemd door de Vlaamse Regering. De voorzitter vertegenwoordigt de raad in rechte, onverminderd de mogelijkheid tot delegatie van die bevoegdheid.

Artikel 6

De SARO kan, voor het onderzoek van bijzondere vraagstukken en mits ze de Vlaamse Regering ervan op de hoogte brengt, een beroep doen op:

- 1° de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening, vermeld in het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening;
- 2° de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, vermeld in het decreet van 3 maart 1976 houdende bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, of een van haar afdelingen.

Hij kan te allen tijde vragen aan de leidend ambtenaren van het departement en de intern of extern verzelfstandigde agentschappen van het beleidsdomein waartoe het beleid inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed behoort, om technische toelichtingen te verschaffen over de aangelegenheden waarover hij advies moet of wil uitbrengen.

HOOFDSTUK IV

Slotbepaling

Artikel 7

De Vlaamse Regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

SG

- 1 -

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 39.126/3

**VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE**

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 22 september 2005 door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende de oprichting van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed", heeft op 18 oktober 2005 het volgende advies gegeven:

CDC

- 2 -

39.126/3

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Dat onderzoek geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

De afzender aanvaardt de verantwoordelijkheid voor de inhoud van het document.

SG

- 3 -

39.126/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	staatsraad, voorzitter,
	J. SMETS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. G. SCHEPPERS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

D. ALBRECHT

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Brussel, 19 oktober 2005

Advies SARO

Advies

*Voorontwerp van decreet houdende oprichting van de strategische adviesraad
ruimtelijke ordening - onroerend erfgoed (SARO)*

*Voorontwerp van decreet houdende decretale aanpassingen binnen het
beleidsdomein ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed als gevolg van het
bestuurlijk beleid*

Inhoud

Inhoud.....	24
1. Inleiding.....	25
2. Advies	26
2.1. Algemene uitgangspunten.....	27
2.2. Afschaffing verplicht advies van SERV en MiNa-Raad bij Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen: onaanvaardbaar	28
2.3. Werkbaarheid van de SARO.....	29
2.3.1 De raad ondersteunt de thematische benadering	29
2.3.2 Samenstelling SARO	30
2.3.3 Adviesmodel impliceert eindadvies door SARO in alle dossiers.....	31
2.4. Andere opmerkingen	32

Advies SARO

1. Inleiding

De Vlaamse regering heeft op 9 september 2005 haar goedkeuring gehecht aan het voorontwerp van decreet houdende oprichting van de strategische adviesraad ruimtelijke ordening - onroerend erfgoed (SARO). Tevens werd een voorontwerp decreet goedgekeurd houdende decretale aanpassingen binnen het beleidsdomein ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed als gevolg van het bestuurlijk beleid.

De voorontwerpen werden ter advies aan de SERV voorgelegd op 21 september 2005. De minister verzocht de SERV om hoogdringend advies.

De raad behandelt in dit advies beide voorontwerpen van decreet gezamenlijk. De raad gaat inzake het wijzigingsdecreet wel niet in op die bepalingen die alleen te maken hebben met de interne organisatie van de Vlaamse overheid in uitvoering van het bestuurlijk beleid of die bepalingen die alleen een technische aanpassing zijn of verouderde bepalingen vervangen.

De raad wijst erop dat in 2004 een voorontwerp van oprichtingsdecreet SAR-RWO in spoed werd behandeld. De raad stelt vast dat dit decreet uiteindelijk niet meer parlementair werd behandeld en dat er nu een nieuw oprichtingsdecreet wordt voorgelegd.

Op het domein van RWO zijn er vandaag al een aantal adviesraden actief die evenwel niet over een rechtspersoonlijkheid beschikken, zoals het kaderdecreet strategische adviesraden vereist. Het betreft de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening (VLACORO, de Hoge Raad voor het Herstelbeleid, de Vlaamse Woonraad (die nog niet is opgericht), de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen en de Vlaamse Archeologische Raad.

Het oprichtingsdecreet strategische adviesraad-RWO van 2004 voorzag in één strategische adviesraad voor het gehele beleidsdomein ruimtelijke ordening, onroerend erfgoed en wonen. Het huidige voorstel gaat uit van twee adviesraden met enerzijds de SARO en anderzijds een strategische adviesraad voor het beleidsdomein wonen. Voorliggend oprichtingsdecreet handelt enkel over de SARO. De strategische adviesraad voor het beleidsdomein wonen zal in de Vlaamse wooncode geïntegreerd worden.

Er bestaan vandaag verschillende adviesraden in het beleidsdomein ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed die zowel een strategische als een technische advisering vervullen.

De huidige VLACORO werd opgericht door het decreet op de ruimtelijke ordening van 1999 (DRO). Ook de rol van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid werd ingesteld door het DRO.

Advies SARO

Daarnaast is er de Koninklijke commissie voor monumenten en landschappen ingesteld bij het decreet van 3 maart 1976, houdende bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, en de Vlaamse archeologische raad ingesteld bij decreet van 30 juni 1993, houdende bescherming van het archeologisch patrimonium.

De VLACORO wordt binnen de SARO een technisch adviesorgaan van de Vlaamse regering en de SARO. Dit geldt eveneens voor de Koninklijke commissie. De Vlaamse archeologische raad wordt een afdeling van de Koninklijke commissie. Bovendien worden er nog andere afdelingen opgericht zoals een afdeling heraldiek en een afdeling varend erfgoed.

De Hoge Raad voor het Herstelbeleid behoudt haar functie.

De SARO neemt de beleidsadviesfuncties over van de huidige adviesinstellingen en krijgt de exclusieve opdracht toegewezen om adviezen te verstrekken in beleidsmatige aangelegenheden rond ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed en wordt verplicht geraadpleegd voor alle belangrijke beleidsbeslissingen.

Bijkomend zullen als gevolg van de bepalingen (artikel 88) in het wijzigingsdecreet de VLACORO en de SARO exclusief advies geven over het ontwerp Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De adviesrol van de SERV en de MiNa-raad bij het tot stand komen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt afgeschaft.

De raad bouwt voor zijn appreciatie van het oprichtingsdecreet en het wijzigingsdecreet voort op de visie die bij de vorige advisering werd ontwikkeld en gaat na in welke mate het voorliggend oprichtingsdecreet SARO hieraan beantwoordt.

2. Advies

De raad geeft zijn advies eerst een aantal algemene uitgangspunten die in principe gelden voor alle strategische adviesraden.

In een tweede onderdeel wordt ingegaan op de exclusieve rol die aan de VLACORO en SARO wordt toegekend inzake advisering van het (ontwerp) Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Zoals in de algemene uitgangspunten zal worden gesteld kan die exclusiviteit wel van toepassing zijn op de specifieke aangelegenheden als sector ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed. Een andere zaak betreft de concrete maatschappelijke (ruimtelijke) keuzes die via het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen worden gemaakt. In het licht van zijn aanbeveling 'Agenda 2007' van december II en het advies over het kaderdecreet Bestuurlijk

Advies SARO

Beleid, blijft de raad bij zijn in het advies van 9 april geformuleerde mening dat – omwille van de maatschappelijke dimensie – het onaanvaardbaar is dat de decretaal geregelde advisering van SERV en MiNa-raad over het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt afgeschaft.

In een derde onderdeel worden enkele vragen gesteld over de werkbaarheid van de strategische adviesraad en de samenstelling.

Hierin wordt gepleit voor een duidelijke definiëring in het decreet van de middenveldorganisaties en hun aantal die in de SARO zitting zullen hebben. Het is ook belangrijk dat de mandaten die aan de sociale partners worden toegewezen gebeuren via de SERV. Verder wordt gepleit voor een duidelijke verhouding tussen SARO en technische adviescommissies, waaronder VLACORO. De SARO dient in alle adviesdossiers het eindadvies te geven. Gesteld wordt dat de commissies, waaronder VLACORO, als permanente werkgroep binnen de SARO moeten opgericht worden, waarbij de samenstelling een afspiegeling is van de SARO.

Tot slot worden in een afsluitend deel nog een aantal andere opmerkingen geformuleerd.

2.1. Algemene uitgangspunten

De raad brengt enkele basisbeginselen die naar aanleiding van eerdere adviezen bij voorontwerpen van decreet houdende oprichting van strategische adviesraden werden geformuleerd in herinnering.

Voor de raad moet een strategische adviesraad functioneren binnen het beleidsdomein waarvoor hij is opgericht en binnen dit beleidsdomein voor de verschillende aspecten de belangrijkste adviesraad zijn. Dit vertaalt zich zowel naar samenstelling als naar taakstelling.

Wat de *samenstelling* betreft, moeten de middenveldorganisaties die relevant zijn voor het beleidsdomein vertegenwoordigd zijn in de adviesraad. De verschillende invalshoeken moeten volwaardig aan bod kunnen komen. De bedoeling is immers dat in het advies de verschillende aspecten aan bod kunnen komen die relevant zijn voor het onderwerp, om tot een geïntegreerd advies te komen.

De *taakstelling* moet in principe beperkt worden tot het beleidsdomein waarvoor de betrokken adviesraad wordt opgericht. Bovendien is het aangewezen dat ook de verplichte advisering door een strategische adviesraad over regelgeving in voorbereiding zich uitsluitend beperkt tot de initiatieven die uitgaan van het betrokken beleidsdomein.

Wel moet volgens de raad expliciet de mogelijkheid voorzien worden dat de regering of de minister een advies vraagt aan een strategische adviesraad die niet tot het eigen

beleidsdomein behoort. De regering of de minister moet dan, geval per geval, zelf afwegen of een dergelijke bijkomende adviesvraag een meerwaarde oplevert voor het beslissingsproces.

Rekening houdend met het feit dat de beleidsdomeinen onderlinge dwarsverbanden hebben, moeten de strategische adviesraden wel de mogelijkheid hebben om zich uit te spreken over alle beleidsvoorbereidende documenten (voorontwerpen van decreet, voorstellen van decreet, ontwerpbesluiten, plannen en programma's, beleidsnota's...) die zij binnen hun taakstelling relevant achten, ongeacht het beleidsdomein waar deze van uit gaan. Hierbij is het van essentieel belang dat alle strategische adviesraden daartoe permanent zicht hebben op alle zich aandienende initiatieven en toegang krijgen tot de betrokken documenten. De SERV heeft in dat verband een concreet voorstel geformuleerd voor het aanleggen van een centraal register¹.

2.2. Afschaffing verplicht advies van SERV en MiNa-Raad bij Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen: onaanvaardbaar

In zijn advies over het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 26 april 2002 wees de raad op de nood aan horizontale dwarsverbanden tussen de beleidsdepartementen. Gesteld werd dat niet alleen op projectmatige basis, maar tevens op een structurele wijze horizontale dwarsverbindingen zullen moeten gemaakt worden tussen de verschillende departementen. Om een zicht te krijgen op de omvang van deze operatie zou een inventaris van de vandaag bestaande projectmatige en structurele horizontale dwarsverbanden, een goed vertrekpunt kunnen zijn. Als voorbeeld van een structureel horizontaal dwarsverband werd door de raad de opmaak en de herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen genoemd.

In december 2003 gaf de raad een aanbeveling² over de betrokkenheid van de ruimtevrage beleidssectoren³ bij het tot stand komen van ruimtelijke visies, doelstellingen en plannen en de realisatie daarvan. De directe aanleiding hiervoor was de komende herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen in 2007.

¹ Zie daarvoor het advies van 15 januari 2004 over de hervorming van de MiNa-raad.

² Agenda 2007, Aanbeveling over de betrokkenheid van de ruimtevrage beleidssectoren bij het tot stand komen van ruimtelijke visies, doelstellingen en plannen en de realisatie daarvan. 10 december 2003

³ De raad gebruikt het begrip beleidssector niet alleen in zijn administratieve betekenis maar in zijn ruime betekenis in de context van de gehele beleidscyclus. In zijn advies over het voorontwerp van kaderdecreet bestuurlijk beleid van 26 april 2002 omschrijft de raad de beleidscyclus als: 'Zo is er in de fase voor of gelijktijdig met de beleidsondersteuning (n.v.d.r. door de administratie) de wetenschappelijke onderbouwing en maatschappelijke advisering en overleg. In de fase van de beleidsuitvoering is er de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld inzonderheid van de sociale partners in domeinen met belangrijke sociaal-economische impact, alsook van de commerciële en niet-commerciële privé-sector bij de uitvoering van publieke taken.'

Advies SARO

Deze aanbeveling vertrok van de vaststellingen dat iedereen het ongeveer over eens is over een grotere betrokkenheid, maar dat hiervoor geen kader bestaat.

De raad blijft bij de mening welke ook naar aanleiding van het vorige oprichtingsdecreet SAR-RWO werd geformuleerd.

Ten gronde ontwikkelde de raad een partnerschapmodel met een betrokkenheid van de ruimtevragende beleidssectoren (huisvesting, economie, natuur, landbouw, enz.) bij het ruimtelijk beleid in het algemeen en de opmaak van een nieuw Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen in 2007 in het bijzonder.

In het te ontwikkeling partnerschapmodel treden de sectoren en de ruimtelijke ordening als gelijkwaardige partners en op voet van gelijkheid met mekaar in dialoog waardoor op een maatschappelijke gelegitimeerde wijze territoriale keuzes bekomen worden.

In de memorie van toelichting bij het SARO-decreet wordt naar deze passus verwezen. Men lost dit in het SARO-decreet op door in de SARO leden op te nemen uit het maatschappelijk middenveld die de sectorale belangen vertegenwoordigen.

Het partnerschapmodel dat de raad voorstaat impliceert de organisatie van een reële betrokkenheid van de ruimtevragende sectoren bij het tot stand komen en realiseren van ruimtelijke plannen. Het opnemen van het maatschappelijk middenveld in de SARO is voor de raad maar één stap. Daarnaast is het belangrijke dat ook de strategische adviesraden van de betrokken departementen zelf op structurele wijze betrokken worden bij de advisering over het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Men kan die betrokkenheid niet overlaten aan het eigen initiatief en men dient de verplichte advisering over het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen te voorzien ten aanzien van de relevante strategische adviesraden, waaronder - zoals dat nu het geval is - de SERV en de MiNa-Raad.

De raad vindt het dan ook onaanvaardbaar dat het decretaal voorziene verplicht advies van de SERV en de MiNa-Raad, bij het tot stand komen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, wordt afgeschaft.

2.3. Werkbaarheid van de SARO

2.3.1 De raad ondersteunt de thematische benadering

In tegenstelling tot het vorige oprichtingsdecreet SAR-RWO wordt nu gekozen voor een thematische benadering, waarbij ook de één op één relatie met de bevoegde minister kan gerealiseerd worden. In deze keuze wordt verwezen naar het advies van de raad van 9 april 2005.

De raad ondersteunt deze thematische benadering omdat het volledige beleidsveld RWO te ruim is om in één adviesraad te kunnen vatten.

Uiteraard blijft de raad aandringen op een spoedige oprichting van de Vlaamse woonraad.

2.3.2 Samenstelling SARO

De SARO is een gemengde adviesraad en telt 20 leden, waarvan 12 uit het maatschappelijk middenveld.

In zijn advies over het kaderdecreet⁴ ondersteunde de raad de keuze van gemengde of maatschappelijke raden die verplicht advies uitbrengen over voorontwerpen van decreet. In strategische adviesraden is het inderdaad belangrijk dat de doelgroepen van het beleid op representatieve en gemandateerde wijze vertegenwoordigd zijn, waarbij deskundigheid gegarandeerd is vanuit de opgebouwde ervaring. Aldus wordt ook een strategisch advies geformuleerd dat voeling heeft met wat leeft in de maatschappij.

Voor de raad is het essentieel dat de mandaten voor het maatschappelijk middenveld die aan de sociale partners worden toegewezen gebeuren op voordracht van de sociale partners via de SERV. Dit geldt ook voor de technische adviesraden waarin het maatschappelijk middenveld zetelt. Het oprichtingsdecreet en het wijzigingsdecreet dienen uitdrukkelijk te vermelden welke middenveldorganisaties het betreft. Het is daarom aangewezen om, zoals in verschillende andere decreten voor de oprichting van strategische adviesraden, in het oprichtingsdecreet een duidelijke omschrijving te geven van de organisaties die in de SARO zitting zullen nemen, alsook van het aantal voor te dragen leden. Dit geldt ook wat de plaatsvervangers betreft. In de huidige formulering worden al deze elementen gedelegeerd naar een besluit van de Vlaamse regering.

Concreet stelt de raad voor om wat het aantal en de aanduiding van de sociale partners en de vertegenwoordiging van de milieu- en natuurorganisaties betreft, volgende regeling in het decreet op te nemen:

- Twee vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties, gekozen uit een dubbeltal deskundigen inzake ruimtelijke ordening, op voordracht van de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen;
- Twee vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties, gekozen uit een dubbeltal deskundigen inzake ruimtelijke ordening, op voordracht van de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen;

⁴ Advies over het voorontwerp van decreet tot regeling van strategische adviesraden, 15 mei 2002

Advies SARO

- Twee vertegenwoordigers van de landbouworganisaties, gekozen uit een dubbeltal deskundigen inzake ruimtelijke ordening, op voordracht van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij;
- Twee vertegenwoordigers van de milieu- en natuurorganisaties, gekozen uit een dubbeltal deskundigen inzake ruimtelijke ordening, op voordracht van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen.

Verder zijn er middenveldorganisaties actief in andere relevante ruimtevragende sectoren, zoals het toerisme en recreatie, de mobiliteit, enz. . De raad meent dat net zoals dat het geval hoort te zijn voor de sociale partners, de vertegenwoordiging van de betrokken middenveldorganisaties dient te gebeuren vanuit de betrokken strategische adviesraad.

Tot slot is het evident dat ook de lokale en provinciale besturen een vertegenwoordiging hebben, terwijl ook een aanwezigheid van deskundigen en deskundige ambtenaren noodzakelijk is.

2.3.3 Adviesmodel impliceert eindadvies door SARO in alle dossiers

Voor de raad impliceert het voorgestelde adviesmodel, met een SARO en daaronder technische commissies, zoals de VLACORO, dat de SARO in alle adviesdossiers het finale advies formuleert.

In de huidige formulering van beide decreten zal de VLACORO een cruciale rol vervullen in de advisering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Inzake het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is het voor de raad niet duidelijk wat de draagwijdte en de betekenis is van het VLACORO-advies enerzijds en het SARO-advies anderzijds. Voor de raad is het evident dat het SARO-advies, dat eveneens maatschappelijk is gedragen, primeert op het technische VLACORO-advies.

Inzake de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen is de hiërarchische verhouding tussen VLACORO en SARO, zoals dat nu is geformuleerd, niet in overeenstemming met de rol van technische commissie binnen de SARO.

Als VLACORO een technische commissie is binnen de SARO, is het niet meer dan logisch dat de VLACORO rapporteert aan de SARO en niet omgekeerd. Dit is bijvoorbeeld een gevolg van het wijzigingsdecreet, artikel 93, 1°. Hierin staat dat de SARO zijn advies ten aanzien van een ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan bezorgt aan de VLACORO. Dit impliceert dat het SARO-advies ondergeschikt is aan het finale VLACORO advies. Dit is voor de raad onaanvaardbaar. Naast de formele argumentatie geldt dit nog meer vanuit inhoudelijk

oogpunt. Zoals uiteengezet in de reeds vermelde aanbeveling 'Agenda 2007', is een GRUP inderdaad evenzeer beleidsbepalend als een structuurplan.

Verder is de samenstelling van de VLACORO niet meer gemengd zoals dat vandaag het geval is, maar bestaat ze exclusief uit deskundigen. De vertegenwoordiging uit de homogene beleidsdomeinen met een sectorale ruimtebehoefte wordt ingevuld door deskundigen uit de betreffende homogene beleidsdomeinen. Het is niet duidelijk wat hiermee wordt bedoeld. Gaat het hier om ambtenaren, dan wel over deskundigen in het betrokken beleidsveld? Een rechter en partijsituatie is dan ook niet uit te sluiten.

Om een efficiënt en maatschappelijk gelegitimeerd adviessysteem op te zetten dat de timing in de bestaande procedures kan respecteren en waarbij de hiërarchische verhouding tussen strategische adviesraad en de technische adviescommissies wordt gerespecteerd, meent de raad dat de technische commissies, waaronder VLACORO, als permanente werkgroep binnen de strategische adviesraad moeten opgericht worden. De VLACORO bereidt dan de ruimtelijke ordeningsdossiers voor en de SARO zelf brengt in alle gevallen het eindadvies uit.

Deze werking impliceert ook dat deze permanente werkgroepen, waaronder de VLACORO, een samenstelling behoeven die een weerspiegeling is van de samenstelling van de SARO, uiteraard rekening houdend met de specifieke focus van de permanente werkgroep. De samenstelling van deze permanente werkgroepen hoeft dan ook niet in het decreet in exacte aantallen te worden geregeld en moet deel uitmaken van het op te maken huishoudelijke reglement.

2.4. Andere opmerkingen

De SARO moet niet alleen advies kunnen uitbrengen over voorontwerpen van decreet (cf art.3 §1, 4°), maar ook over voorstellen van decreet.

Dit is conform met het kaderdecreet op de strategische adviesraden (18/07/2003). Aan de zin moet dus na voorontwerpen van decreet worden toegevoegd "en voorstellen van decreet".

Het is belangrijk dat de SARO advies geeft over de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Nu is dit facultatief via het wijzigingsdecreet, artikel 93. In aansluiting bij de opmerkingen in sectie 2.3.3 inzake de relatie tussen VLACORO en de SARO is het normaal dat de SARO hier het finaal advies geeft en niet de VLACORO. Daarnaast zal hierdoor het maatschappelijk draagvlak voor het effectief gevoerde ruimtelijk beleid vergroten en kan specifieke expertise worden ingebracht uit het maatschappelijk middenveld.

Advies SARO

Zoals bij de andere adviesraden met een vertegenwoordiging van het middenveld, en zoals hiervoor ook gesteld ten aanzien van de SARO, is het van belang dat het de adviesraden zelf zijn die, in samenspraak tussen de samenstellende organisaties, kandidaten voordragen voor de PROCORO. Het wijzigingsdecreet, artikel 80, moet in die zin dan ook aangepast worden.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Er wordt een strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed, afgekort ‘SARO’, opgericht als vermeld in artikel 3 van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden.

De SARO heeft rechtspersoonlijkheid. De bepalingen van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden zijn van toepassing op de SARO.

HOOFDSTUK II

Taakomschrijving

Artikel 3

§1. De SARO heeft de volgende opdrachten:

- 1° uit eigen beweging of op verzoek advies uitbrengen over de hoofdlijnen van het beleid inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed;
 - 2° bijdragen tot het vormen van een beleidsvisie over de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed;
 - 3° de maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed volgen en interpreteren;
 - 4° advies uitbrengen over voorontwerpen van decreet met betrekking tot ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed;
 - 5° uit eigen beweging of op verzoek advies uitbrengen over ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed, met uitzondering van de ontwerpen van besluit inzake de individuele beschermingsdossiers met betrekking tot onroerend erfgoed;
 - 6° reflecties leveren over de bij het Vlaams Parlement ingediende beleidsnota's inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed;
 - 7° uit eigen beweging of op verzoek advies uitbrengen over ontwerpen van samenwerkingsakkoord van strategisch belang met betrekking tot de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed die de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest wil sluiten met de staat, met andere gemeenschappen of gewesten of in internationaal verband.
- §2. De Vlaamse Regering is verplicht om advies te vragen van de SARO over:
- 1° de voorontwerpen van decreet, vermeld in §1, 4°;
 - 2° de ontwerpen van reglementair of organiek besluit van de Vlaamse Regering, die de Vlaamse Regering beschouwt als basisuitvoeringsbesluiten inzake ruimtelijke ordening of onroerend erfgoed en die daarom van strategisch belang zijn;
 - 3° de ontwerpen van samenwerkingsakkoord, vermeld in §1, 7°, die de Vlaamse Regering van strategisch belang acht.

§3. De Vlaamse Regering kan de SARO machtigen Vlaanderen te vertegenwoordigen in federale of internationale adviesorganen.

HOOFDSTUK III

Samenstelling en organisatie

Artikel 4

§1. De SARO wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld die actief zijn in het beleidsveld ruimtelijke ordening of het beleidsveld onroerend erfgoed, uit onafhankelijke deskundigen en uit vertegenwoordigers van provincies, steden en gemeenten.

Namens het maatschappelijk middenveld kunnen in de SARO vertegenwoordigers worden benoemd van:

- 1° organisaties die maatschappelijke belangen behartigen in de sectoren met ruimtebehoeften economie, toerisme en recreatie, cultuur, jeugd en sport, landbouw, leefmilieu en natuur, huisvesting en mobiliteit;
- 2° representatieve organisaties, opgericht op particulier initiatief en zonder winstoogmerk, met zetel in het Vlaamse Gewest of in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, met als belangrijkste doelstelling hetzij het duurzame ruimtegebruik, de kwaliteit van de stedenbouw, de ruimtelijke ordening en de ruimtelijke planning; hetzij de promotie, het behoud, het onderhoud en de verspreiding van kennis over monumenten, landschappen, archeologisch en varend erfgoed.

Alle organisaties die vertegenwoordigd zijn in de SARO moeten hoofdzakelijk het grondgebied van het Vlaamse Gewest als actieterrein hebben. De Vlaamse Regering kan aanvullende voorwaarden voor de voordracht stellen en kan de lijst van sectoren, vermeld in het tweede lid, 1°, uitbreiden.

Als onafhankelijke deskundigen kunnen in de SARO worden benoemd: academici, deskundigen op het vlak van ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed die werken voor een onafhankelijk adviesbureau of als zelfstandige of andere personen die op grond van hun ervaring, engagement of deskundigheid gezag verworven hebben wat betreft de ruimtelijke ordening of de zorg voor het onroerend erfgoed.

§2. De SARO bestaat uit twintig leden, door de Vlaamse Regering benoemd voor een termijn van vier jaar. Hiervan zijn er twaalf vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, vijf onafhankelijke deskundigen, een vertegenwoordiger voor de provincies en twee vertegenwoordigers voor de steden en gemeenten.

Een besluit van de Vlaamse Regering regelt de samenstelling van de SARO wat de vertegenwoordiging van het maatschappelijk middenveld betreft en stelt vast of er plaatsvervangende leden moeten worden benoemd voor de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, de provincies en de steden en gemeenten.

De vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld worden op dubbeltallen voorgedragen door de organisaties, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering dat de samenstelling van de SARO regelt. De vertegenwoordigers van de provincies en van de steden en gemeenten worden respectievelijk voorgedragen door de Vereniging van Vlaamse Provincies en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, eveneens op dubbeltallen.

De onafhankelijke deskundigen worden aangeduid na een openbare oproep tot kandidaatstelling.

Artikel 5

De voorzitter van de SARO is een van de onafhankelijke deskundigen. Hij wordt benoemd door de Vlaamse Regering. De voorzitter vertegenwoordigt de raad in rechte, onverminderd de mogelijkheid tot delegatie van die bevoegdheid.

Artikel 6

De SARO kan, voor het onderzoek van bijzondere vraagstukken en mits ze de Vlaamse Regering ervan op de hoogte brengt, een beroep doen op:

- 1° de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening, vermeld in het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening;
- 2° de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, vermeld in het decreet van 3 maart 1976 houdende bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, of een van haar afdelingen.

Hij kan te allen tijde vragen aan de leidend ambtenaren van het departement en de intern of extern verzelfstandigde agentschappen van het beleidsdomein waartoe het beleid inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed behoort, om technische toelichtingen te verschaffen over de aangelegenheden waarover hij advies moet of wil uitbrengen.

HOOFDSTUK IV

Slotbepaling

Artikel 7

De Vlaamse Regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

Brussel, 10 november 2005.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Financiën en Begroting en
Ruimtelijke Ordening,*

Dirk VAN MECHELEN
